



NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TĀUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS



VOL. LXVI

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis. Thursday, October 25, 1979

Nr. 248

VANCE PATARE SUSTABDYTI KOMUNISTUS

KOMUNISTAI ŠEŠIS ČEKUS NUBAUDĖ ILGŲ METŲ KALĖJIMU

POLITIKAS PETER UHL GAVO 5 METUS KALĖJIMO, O VACLAV HAVEL — 4½ METŲ

PRAHA, Čekoslovakija. — Pagal visus apskaičiavimus, teisiami šeši čekai disidentai dar turėjo pasakyti papildomas kalbas ir išaiškinti nenormalias teismo eigos sąlygas, bet antradienio vėl vakarą patyrė, kad teismas baigiamas žymiai anksčiau.

Vietoj advokatų pareiškimų ir teisiųjų kalbų, teismas sukvietė kaltinamuosius ir pasakė jiems, kad bus paskaitytas sprendimas. Sunkiausias bausmę gavo inž. Peter Uhl — 5 metus kalėjimo, o antroje vietoje — rašytojas VACLAV HAVEL, nubautas 4½ metų kalėjimo. Savo sprendime Uhl pavadintas trockininku, nors jis gynėsi, kad Trockio idėjų nepažinęs.

Byla buvo anksčiau baigta, nes čekų valdžiai nepatiko didelis ja susidomėjimas. Pradžioje buvo planuota duoti dar bent dvi dienas bylos eigai, bet paskui buvo nutarta ant greitųjų

skelbti sprendimą. Visi šeši nuteisti, tik kitų bausmės kiek mažesnės.

BENDA GAVO 4 METUS

32 metų amžiaus VACLAV BENDA gavo keturis metus kalėjimo. Jis suorganizavo inteligentų raštą ir rinko parašus. Benda ragino čekų vyriausybę pripažinti pagrindines žmogaus laisves. Benda aiškino valdžios atstovams sąžinės laisvės svarbą, jiems priminė, kaip senovėje čekai kovojo už sąžinės ir spaudos laisvę ir kaip dabar naujoje santvarkoje tie reikalai tvarkomi. Televizijos žinių komentatorius Jiri Dienstbier ir žurnalistas Otta Bednarova gavo po 3 metus. Psichologė Dana Nemcova gavo du metus.

Teismui pirmininkavo teisėjas Antanin KASPAR. Prokuroras reikalavo po 10 metų kiekvienam, bet teisėjas davė mažesnes bausmes.



Prezidentas Carteris, padėjęs į šalį antraeilius dalykus, išvažiavo į pietų ir vakarų valstybes suorganizuoti rinkiminę kampaniją.

IZRAELIO PARLAMENTAS ATMETĖ NEPASITIKĖJIMĄ BEGINUI

VIETŲ DAJANO, BEGINAS IESKO KITO ŽMOGAUS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIO PAREIGOMS

TEL AVIVAS, Izraelis. — Izraelio parlamente opozicija penkis kartus siūlė pareikšti nepasitikėjimą Begino vyriausybei, bet kiekvieną kartą Beginas surinkdavo pakankamą balsų skaičių ir atmesdavo nepasitikėjimo rezoliuciją. Nustebęs buvo ne tik pats Begin, bet ir opozicija.

Beginas pareiškė, kad jis ieško žmogaus užsienio reikalų ministerio pareigoms. Jis ir dabar pastebėjo, kad jam geriausiai patiktų, jei Dajanas vėl grįžtų, bet jam labai sunku jį įtikinti.

DAJANAS NUMATO NETOLIMĄ PAVOJŲ

Buv. užsienio reikalų ministras Dajanas pasitraukė ne dėl šios dienos Izraelio pozicijos palestiniečių atžvilgiu, bet dėl artėjančių su jais pasitarimų. Dajanas žino tarptautines teises

ir žino, kad Begino užsispyrimas Izraelį nuves prie pavojingos pozicijos, kurią jie pralaimės.

Dajanas išpasakėjo artėjančių pavojų, bet Beginas jo nesusiranta, todėl Dajanas protestuodamas atsistatydino ir jokių būdu nebeįėjė į kabinetą. Dajanas atsisakė balsuoti parlamente, bet jis kalbės Izraelio parlamente ir aiškins padėtį. Dajanas mano, kad gen. Šaronas daro didelės įtakos Beginui, todėl premjeras ir yra toks užsispyręs. Jis mano, kad Šaronas dar gali laimėti vieną mūšį, bet jis nemato, kad vėliau Izraelis gali viską pralaimėti.

Trys senatoriai skrenda Kambodijon

BANGKOKAS, Tailandas. — Praeitą trečiadienį į Pnompeną išskrido trys JAV senatoriai, kurie bandys susitikti su ataskaitingais pareigūnais ir aptarti kaip bus galima greičiau pristatyti maistą tūkstančiams badaujančių. Jeigu derybos pasisektų, maistu prikauti sunkvežimiai galėtų pasiekti tas vietas, kur dabar žmonės labiausiai kenčia. Senatoriai pažymėjo, kad Vietnamas pažadėjo apsaugoti tuos sunkvežimius, kad kokios gaivos neužpultų ir neatimtų teikiamos paramos.

Amerikiečiai senatoriai taipgi nori savo akimis pamatyti kaip tas maistas bus dalinamas. Reikia manyti, kad dalis to maisto atiteks valdžios tarnautojams, bet valdžios atstovai turės kreipti dėmesį į amerikiečių reikalavimus maistą duoti visiems badaujančioms, jeigu jie tikis gauti didesnius maisto kiekius.

Eisenhower nenaudojo magnetinio kaspino

HOUSTON, Tex. — Ann C. Whitman, buvusi prezidento Eisenhowerio asmeninė sekretorė,

Ruošiasi 35 valandų darbo savaitei

WASHINGTON, D.C. — Kaip vyriausybės, taip ir darbininkų unijų toliau matantį vadai priejo nuomonės, kad reikia įvesti 35 valandų darbo savaitę. Pirmoji unija, tokios pakaitos dabartinu metu yra laimėjusi. Prie 35 valandų darbo savaitės gali prisitaikyti ne tik pramonė, bet ir darbo jėga. Žymiai didesnis darbininkų skaičius galėtų gauti darbo ir žymiai sumažėtų bedarbių skaičius. Darbas stabilizuotų krašto ūkį, pagyvintų prekybą ir krašte grįžtų normali padėtis, nebūtų įtampos. Galimas daiktas, kad tokio žingsnio turėtų imtis ir kitos valstybės.

Kils kelios naujos problemos, ką sveiki vyrai ir moterys darys po 35 valandų darbo? Kaip jie pajėgs ilgesnį laisvalaikį išnaudoti? Turėdami nepaprastai daug laiko ir nežinodami, ką su laiku daryti, gali tapti labai nervuotais žmonėmis.

Pakels vandens kainą

CHICAGO. — Miesto majorė Jane Byrne antradienį painformavo Miesto Tarybą, kad Vandens ūkio departamentas per ateinančius mėnesius pakels sąskaitas už vandenį taip, kad vidutiniai šeimai per metus teks mokėti \$27.

Iš stambiųjų, daug vandens suvartojančių komercijos ir industrijos įmonių bei institucijų biudžetui subalansuoti tikimasi gauti pajamų iš vandens tarp 20 ir 40 milijonų dolerių.

— Chicago sanitarinis distriktas sumažino savo išlaidas, pagal majorės J. Byrne pageidavimą.

pareiškė, kad prez. Eisenhower niekad nenaudojo magnetinės juostelės pasikalbėjimams įrašyti. Ann Whitman dar pridėjo, kad laikraštiniukas Lowenstein, aprašinėdamas gen. Eisenhowerio darbo dieną, rašė neteisybę, tvirtindamas, kad Eisenhoweris pirmas pradėjo įrašinėti pokalbius su žmonėmis, užėjusiais į Baltuosius Rūmus.

PATARIA VENGTI SUDARYTI SĄLYGAS UŽSIENIO INTERVENCIJAI

VENECUELOS MINISTERIS LABAI AŠTRIAI KRITIKAVO MARINUS KUBOJE

LA PAZ, Bolivija. — Pietų Amerikos valstybės pačios turi imtis priemonių sustabdyti komunistų agentų infiltraciją į Vakarų žemyną. — suvažiuavusiems Amerikos valstybių užsienio reikalų ministrams sakė JAV Valstybės sekretorius Cyrus Vance. — Reikia imtis visų priemonių nesudaryti sąlygų užsienio intervencijai. Reikia sudaryti sąlygas, kad kiekviename krašte būtų sudarytos sąlygos taikioms pakaitoms ir reformoms ir būtų užkirstas kelias svetimų valstybių intervencijai. Kur įsiveržia ginkluotos grupės, ten seka ir komunistai.

Sekretorius Vance pasakė ilgą ir griežtą kalbą tiksliai po to, kai Venecuelos užsienio reikalų ministras pasakė prieš JAV poziciją Guantanamo srityje. Venecuelos užsienio reikalų ministras Jose A. Zambrano, gerokai išsimaigęs, labai jau aštriai kritikavo JAV marinių išėlimą Guantanamo uoste. Jis pareiškė, kad visa ta operacija buvo tik Amerikos marinių pratyboms iš kelti ginkluotus vyrus į jėgų žinioje bazėje. Sovietų Sąjungai atsiumtė gerai ginkluotą SSSR karių brigadą, o JAV pasitenkino vien Amerikos marinių iškelimo pratybomis.

Sekretorius Vance bandė įtikinti Amerikos žemyno valstybes, kad JAV nutarimas sustiprinti JAV karo pozicijas Karibų vandenyse yra pakankamas atsistoms karo jėgoms sulaukyti. Rusai gali turėti daugiau karių Kuboje, bet jie neturės daugiau galios puliti kitas Karibų jūros valstybes. JAV yra pasirengusios padėti toms JAV karo jėgoms, kurios dabar gina Karibų salų laisvę.

Trumpas pastabas padarė ir kiti Amerikos saugumo organizacijos atstovai. Visiems buvo aišku, kad Sovietų Sąjungos agentai, veikdami įvairiausiais būdais įsibrauti į darbininkų tarpa, kariškas organizacijas ir net bažnytinis centrus, paskutiniu metu daro didelį spaudimą į Centro Amerikos valstybes. Jeigu Sovietų Sąjungos agentai pajėgs įsistiprinti bent vienoje, tai iš jos jie bandys praplsti ir kitose vietose. Atrodė, kad Salvadore negalės užkirsti kelio svetimiems agentams. Ten persimetė didokas skaičius iš Nikaragvos. Salvadora prezidentas, nepajėgdamas suvaldyti atsiradusių įvairių "laisvintojų", išskrido į Gvatemalą. Bet visai kitaip į reikalą pažūrėjo Salvadora kariai. Pulkinkinkai sudarė chuntą kraštui valdyti ir būtiniausiomis reformoms prarasti. Tris dienas ėjo įvairūs pasitarimai ir pakeista chunta. Iš 16 pulkininkų liko tik trys penki, kuriems buvo palikta teisė tartis su politinėmis grupėmis, pasiryžusiomis padaryti reformas be užsieniečių įtakos. Tolimesni pasitarimai chuntoje paliko tik

Alžyras peikia Ameriką

ALŽYRAS. — Valdžios kontroliuojama spauda kritikuoja JAV valdžią už ginklų pardavimą kaimyniniam Marokui. Marokas valdo vakarinę Saharą dalį, kurioje veikia Polisario partizanai. Alžyro remiami, Mūnimo ginklai skiriami kovai su partizanais, gi Alžyro valdžia skelbia, kad jie gali būti nukreipti prieš Alžyrą.

Sakoma, kad už teikiamus ginklus Amerika gaus Maroko valstybėje keturias bazes ir valdžios pažada remti Izraelio ir Egipto sutartis bei JAV politiką Artimuose Rytuose.

Irano šachas serga vėžiu

NEW YORK, N.Y. — Irano šachas Reza Pahlevi antradienį atskrido į LaGuardia aerodromą ir tuojau nuyko į ligoninę. Mėksikoje gydytojai patarė jam vykti į New Yorką ir leisti vėžio specialistams nustatyti būdus jam gydyti. Didėjantis auglys trukdo tulžies latakų judėjimą. Pasitariman pakviesti geriausieji vėžio specialistai.

Šachas yra 59 metų amžiaus.

Neprašytas svečias Atstovų Rūmuose

WASHINGTON. — Pirmadienį nelauktai ir netikėtai iš žiūrų galerijos Atstovų Rūmų posėdžiui salę (apie 20 pėdų) nušoko nežinomas asmuo, kuris ne kiek neužsigavęs pradėjo eiti prie kalbėtojo stalo.

Aišku, sargų tuojau buvo sustiprintas ir policijos paimtas. Pasirodė, kad tai būta Salieu Mohammad Bah, kuris sakėsi norįs išreikšti savo nuomonę.

2 pulkininkus ir vietoj kitų trijų, chuntan pakviesti trys profesorai, teisininkai ir ekonomistai. Jie privalsė paruošti demokratinius rinkimus visame krašte, prarasti žemes reformas ir papildyti pagrindines žmogaus teises.

Į Salvadora susitelkę įvairių brigadų partizanai pradėjo bėgti į žemius, kai įsitikino, kad kai kurie užsieniečiai kšistis į Salvadora reikalus. Chunta vado auja pulk. Maano, buvęs štabo viršininkas.

Sekretorius Vance kalba raminačiai paveiktose konferencijose atstovus. Jis išlaikė visas Venecuelos ministerio sarkastiškas pastabas apie amerikiečių nenorą kovoti prieš naujus imperalistus, bandančius įsistiprinti Afrikoje. Persijos įlankoje, Artimuose Rytuose, pagaliau ir Vakarų žemyne. Amerika yra pasiryžusi padėti toms tautoms ir valstybėms, kurios pačios ryžtasi pastoti kelią kitų valstybių agentams.

PALANKIAI SUTINKAMA PREKYBOS SUTARTIS SU KINJA

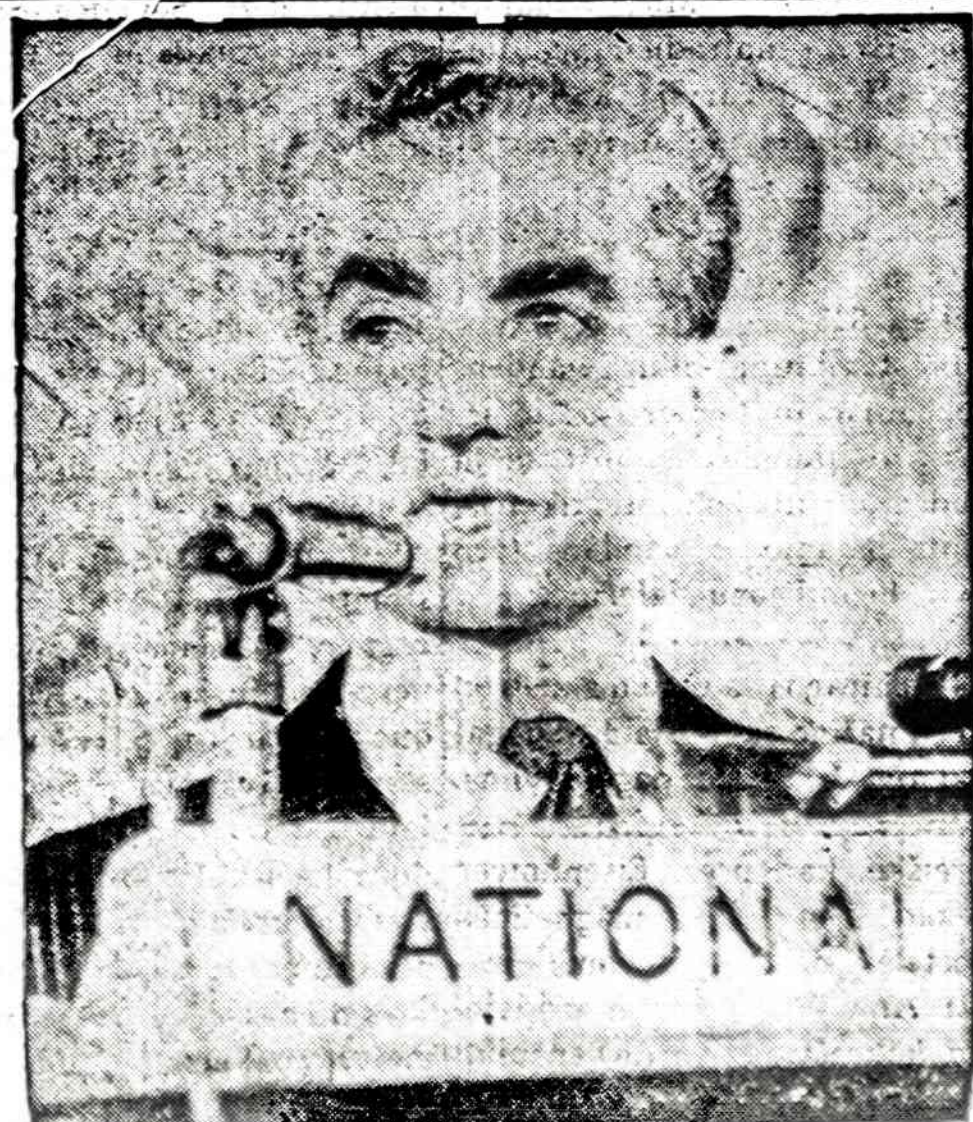
MANOMA, KAD 1985 METAIS PREKYBA SU KINJA GALI PASIEKTI 5 BILJONUS DOLERIŲ

WASHINGTON. — Prez. Carteris laišku prašė Kongresą galimai skubiau patvirtinti prekybos su komunistine Kinija sutartį, pasirašytą liepos 7 dieną Pekine. Juo Kinijai taikomos kai kurios lengvatų, kurių Rusija negavo.

Atstovų Rūmų prekybos komiteto pirmininkas Charles A. Vanik (D., Ohio) pareiškė, kad minimos sutarties klausimai bus svarstomi lapkričio 1 ir 2 dienomis. Manoma, kad 1985 metais prekyba su Kinija gali pasiekti 5 bilijonus dolerių. Šįmet numatoma tik 1.9 bil. dolerių balansas.

Pagyvės ir Kinijos eksportas, nes pagal susitarimą dešimčiai svarbiausių eksportuojamų JAV produktų būtų sumažintas muitas nuo 24% iki 5.5%.

1974 m. prekybos aktas apribojamas Jackson-Vanik patalpa, kad komunistinei valstybei negalima teikti lengvatų, jei prezidentas nedeklaruoja, kad ši šalis leidžia savo piliečiams emigruoti. Tokią deklaraciją apie Kiniją prez. Carteris pasiuntė Kongresui.

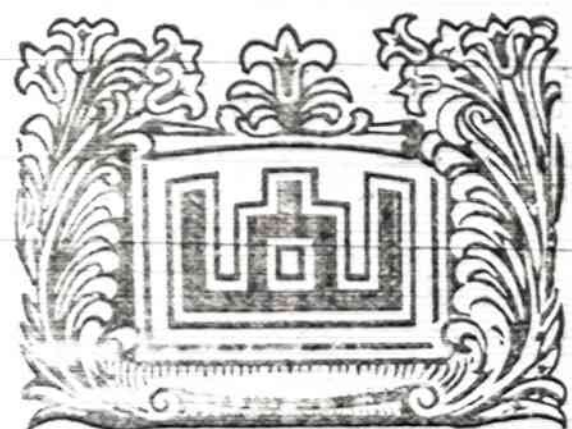


Irano šachas su žmona antradienį atskrido į New Yorką, kad gydytojai specialistai nustatytų, kokios rūšies vėžiu jis serga ir kokios geriausios priemonės tam vėžiui gydyti.



KALENDORELIS

Spalio 25: Darija, Izidorius, Skalva, Viliada, Švitrigaila. Saulė teka 7.12, leidžiasi 5.36. Oras šiltesnis.



BENDRUOMENĖS VAGOS

LEIDĖJAS-J.A.V. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CENTRO VALDYBA



Redakcija: Z. JUŠKEVIČIENĖ.

Raštus siųsti: 1616 So. 49 Ct., Cicero, Ill.

Redakcinė komisija: ST. JUŠKENAS, A. PLESKYS, A. REPSIENĖ, J. VAICIONAS

PENKMEČIO SUKAKTIS

R. L. D. penkerių metų sukaktis paminėti spalio mėn. 20 d. Tautinitose namuose buvo surengtas koncertas - vakarienė.

Mėnėjimą pradėjo tarybos pirmininkas p. Juskevičius, trumpa kalba pasveikindamas atvykusius svečius. Trumpai ir aiškiai papasakojo, kodėl ir kaip penkerių metų atsisakė R. L. D. Bendruomenė. Centro valdybos pirmininkas dr. V. Dargis priėmė garbės svečius. Kon. V. Zakarauskas sukalbėjo tiam momentui pritaikytą malonų. Altos Centro valdybos vardu sveikino žodį tarė inž. Gr. Laumantas. Detroito organizacijų Centro vardu — svečius iš Detroito, n. Šmellinas. Dienraščio Meilės vardu sveikino redaktorius n. Gudelis. Įdomiausias sveikinimas buvo ponios Gabalierės — Romos Kat. federacijos, Chicago atstovės žodis. Ji nuo kelių dienų yra Vytauto organizacijos narė. Kaip vedė atstovė, ji 1924 metais dalyvavo, dalyvaudama iškviesti generolui S. Žukauskui aukso žvaigždę. Ji buvo viena iš steigėjų Amerikos Tarybos. Linkėjo nepalikti Lietuvos laisvinimo darbuose.

Dr. V. Dargis pristatė programos atlikėjų, pianistę, muzikos prof. Druvę Smetonienę, supažindinamas publika kokiame konservatorijose ir pas kokius profesorius ir rengėsi muzikos profesiai. Trumpai nurodė, kiek ji yra davusi pianino koncertų ir kur ji dėstė muziką.

P. Barmėnė Trietė tikrai gražia, taiklyklinga lietuvių kalba pravedė programą. Prieš tai ji nušėkė dvi atsisakiusi plyšė tarp jaunimo ir vyresniųjų kartos. Jos nuomone, tiek vienai, tiek kiti jaudina tam tikra trūkumą ir norėtų daugiau suartėti. Ji pranešė, kad ponis B. Smetonienė paskambins tokius kūrinius: pradžiai, Frederic Chopino Etiudą DO diez minor, opus 25, numeris septintas, ir Baladę Fa mazor, ir du Mikalojaus Čiurlionio kūrinius — Preludas Si bemol minor ir Preludas Re minor. Ir pabaigai ponis Smetonienė paskambins F. Liszto Rigoletto Parafrazę. Esu tik muzikos mėgėjas, negalėčiau pasakyti kaip tiksliai ji išpildė sunkius garsių kompozitorių kūrinius, tik galiu pasakyti, kad salėje publika buvo lyg užburta. Baigus koncertą, gausiems plojimams palydinti, solistei buvo įteiktas raudonų rožių buketas.

Pagrindinį kalbėtoją, jauną Vytautą Smetoną pristatė lituanistas Ignas Serapinas. Nežinome, kad jam dar tik 25 metai, bet jis jau žinomas pianistas virtuozas. Mums gal ir neįprasta, kad muzika eina kartu su politika. Jis kalbėjo apie lietuvius ir apie Amerikos užsienio politiką. Gerai susipažinęs su Amerikos politikų raštais. Jis aiškiai pasisakė prieš tą naują su rusais pasirašytą sutartį SALT II.

Mūsų parapijos klebonas kun. A. Zakarauskas sukalbėjo prieš vakarienių maldą. Svečiams buvo patiekta puiki vakarienė. Po vakarienių žurn. Z. Juskevičius trumpai pakalbėjo apie spaudos reikšmę ir jos uždavinius. Ir K. Venškaus orkestrui grojant, pilna salė spjūdė — kas šokti, kas pasidalyti išpūdziais, pasikalbėti su seniai matytais draugais. Taip ir nepajutome, kai prieartėjo 12 valanda ir reikėjo skirstytis namo.

Ignas Petrauskas



(R.) L. Bendruomenės pareigūnai A. Palonienė, A. Juskevičius ir Aldona Kacinskienė.

Jei mes būtume neturėję savos spaudos, tai vargu būtų galima laisvę ir džiaugsmą Nepriklausomos Lietuvos gyvenimui. Aišku, jog spauda parengė keitimus ir laisvę, parengė savonius griebtis už ginklo ir drąsiai stovėti kovą prieš nepalaukiamą gausius Lietuvos priešus ir šią kovą laimėti. Atkviesti laisvę Lietuvai.

Banaikinis baidžiava Lietuvoje, 1861 metais mūsų valstiečiai pradėjo savo vaikus leisti į mokyklą. Mūsų kalbos rašybos yra vadinamas tautos atgimimo tėvu. Jis įsteigė pirmąjį laikraštį „AUŠRA“ 1883 metais, kuri spausdino Prūsijoje, o knygos nešė šią spaudą tiksliai slaptai gabenoti Lietuva ir plačiai ją skleidė, nebodami nei kėlėjimo, nei Sibiro bausmių. Aušros tautiniai pažadintai dr. V. Kudirka išjungė ir kovą už laisvę. Jis įsteigė ir leido „VARPĄ“, kuris taip pat slaptai keliais siekė ir pasiekė lietuvius. Žadino, ugdė jų tautinį sąmoningumą.

DABARTIES SPAUDA IR JOS VARGAI NESIKMES

Mūsų gyvenamas kraštas įsta

tymų garantuoja spaudos laisvę, tik bėda, kad ne visi sugrąžina šią laisvę tinkamai naudoti. Spaudos laisvė yra dažnai piktnaudžiama, ypač partinio politinio elemento, ir tai yra mūsų šeimijos pati didžioji nelaimė. Pavyzdžiui, kai kuri mūsų spauda yra tiesiog gožte užgožta demagogija, melu ir paskirių asmenų niekinimu. Kas itin skaudu, kad apšmeižtąjam yra atimama net teisė apsiginti. Būna ir taip, kad redakcija atsisako priimti spaudos laisvę, — teises apsiginti nuo šmeižėjų, būna paties redaktoriaus keiksmas už jo išskirtą ir išvytą. Tai šitaip pas mus yra respikuojama spaudos laisvė! Ši spauda yra kontroliuojama vienos mažos politinės partijos aktyvų, tad suprantama, kad šis spauda ir tenkina, gina tik šios vienos partijos interesus. Dar gi, nežinant tiesos faktų, ši spauda skelbia melą per akis — skelbia, kad laikraštis yra visų lietuvių laikraštis. Tad sakytume, kaip šitokių melo ir klaidų, pasaulyje galima surasti bendrą kalbą ir bendrą darbą?

Partinio diktatūrinio intereso užgožtoje spaulde susidaro puišios, salgos reikšmės skaidomai jėgai ir ten ji reiškiasi faktų nušėpimu, jų iškreipimu, nedaug žodžių, nubrauktu sakiniais ir t. t. Dirbamas erzinantis, skaldomasis darbas, o nuolat skelbiama, rašoma apie tautinio solidarumo būtinumą. Tai yra tik profanacija, tik daugumos išjuokimas, tik pigiausia demagogija, kuri jau mūsų metais testasi ir naikinti naikina individualias ir organizacines jėgas, žudo tautinio pasisvirinimo ryšį. Štai visai be atsakomybės yra vykdomas išsivijęs jėgos negatyvūs vidaus trintai ir si t. t. stipriausiai reiškiasi spaulde. Kas ir lydi, a, jog mes nesugebame tinkamai naudotis spaudos laisve, tai yra mūsų šeimijos pati didžioji nelaimė, tikra Dievo bausmė.

Kiekvienas tauris lietuvis privalo jauti pagarbą, atsakomybę spaudai, ypač laikraščio redaktoriai privalo būti patikrinti tik patikrintus, teisingus faktus ir juos tiksliai pabrėžti.

piniai komentuoti; vengti asmeniškumų, šmeižto; neleisti šiukšinti spaudą, erzinti ar skaldyti sąvokus. Dabar gi yra atsitikimų, kad net pats redaktorius, partiniu fanatizmu patogumas, griebiasi šmeižto prieš patriotas ir jiems net nemirktelėjęs sega keiksmazodžius, išvadina komunistų agentais ir po to dar neduoda apsiginti. Tai šitaip negalima vyksta išsivijęs skaldymas ir skaldymasis.

Drąsiai galima tarti, kad jei ne Naujienų dienraštis, išskirti gerbiams demokratinę spaudos laisvės principą, tai dauguma išsivijęs ir būtų vien tik partiniu melu maitinama. Tik partijos kontroliuojamo dienraščio informuojama, gautų žinias tik per partijos kostuvą perleistas ir skaudžiai kentėtų partinės demagogijos smūgius. Partinis melas, demagogija visai užgožti ir paraližuoti išsivijęs gyvenimą. Todėl laimė, kad Naujienos atskleidžia jos melą, gina tiesą.

Infliacijai bujojant, Naujienų dienraštis yra pakliuvęs ir finansinių sunkumų. Mūsų pareiga rėbėti Naujienas, visų lietuvių laikraštį, už tautos laisvę kovojant pirmose, vadovaujanciose trolese. Naujienos remia Reorganizacinę veiklą. Kaip matome, ir skyrių duoda: sudaro sąlygas jungti, informuoti narius apie organizacinę veiklą, o taip pat ir informuoti plačią visuomenę apie Reorganizacinės Lietuvos Bendruomenės idėją. Tad mes, reorganizatoriai, ir privileituome pirmieji atskubėti ir pagalbai. Naujienoms, gausiai, pagal individualines finansines išgales, jas parempti. Be to, gi lietuviškas dienraštis yra mūsų tautos grupės kultūrinio, politinio prestižo reikalas. Tautinė ambicija ir Lietuvos laisvinimo reikalas įtaigoja mus šį prestižą išlaikyti ir jį išlaikykime!

Z. J.

Kronikos žinios

• Dr. B. Motušienė, Cicero ALTOS skyriaus vicepirm., dalyvavo Amerikos Lietuvių kongrese, įvykiusiam Clevelande. Dalyvavo ir jos vyras inž. Viktoras Motušis. Kongrese dr. Mo-

tušienė pateikė Altos tarybos valdybai ir atitinkamoms komisijoms konkrečius pasiūlymus jos veiklai vystyti ir ją stiprinti. Kongresas jo pasiūlymus rimtai išklausė ir skardžiu plojimu užgėrė. Tai ir buvo vienintelis toks konkretus, praktinė veikla apspręstas, siūlymas.

• (R.) LB-nės žmonių kelionė autobusu į Amerikos Lietuvių kongresą Clevelande buvo nuotaikinga ir maloni. Nuvyko ir kongrese dalyvavo virš 30 asmenų. Autobuso komendanto pareigas sumaniai ėjo J. Bagdžius, faktinas Marquette Parko apylinkės pirmininkas.

Šiuo autobusu keliavo ir (R.) LB-nės vadovai: A. Juskevičius — tarybos pirm., dr. V. Dargis — centro v-bos pirm. ir kiti valdybos pareigūnai bei pareigūnės, kelių apylinkių pirmininkai. Visi drauge Altai paukukojo apie \$1,500.

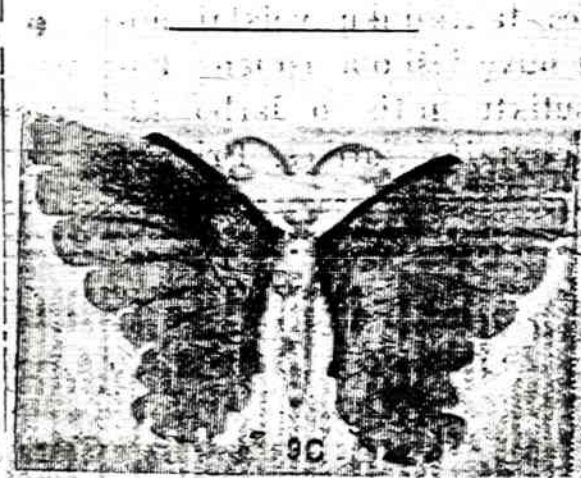
Kelionės nuotakas palaikė Dainininkų būrelis, vadovaujamas Teodoros ir Igno Serapinų. Dainininkai veik visą kelionės laiką tik ir traukė lietuviškas dainas.

A. ir A. Repšiai

• Na, ir jeigu buvo suorganizuoti

tušienė pateikė Altos tarybos valdybai ir atitinkamoms komisijoms konkrečius pasiūlymus jos veiklai vystyti ir ją stiprinti. Kongresas jo pasiūlymus rimtai išklausė ir skardžiu plojimu užgėrė. Tai ir buvo vienintelis toks konkretus, praktinė veikla apspręstas, siūlymas.

• Fotografas C. Genut's Amerikos Lietuvių kongrese dirbo, prakitavo. Foto aparatais apskrėpęs, jis tik ir lankė po salę, gaudytė gaudė įdomesnius vyksmų momentus ir juos fotografavo. Reikia manyti, kad jo darytos nuotraukos greit pasirodys spaudoje; papuos jos puslapius. Be to, C. Genutis dar ir gana stambiai pūginę auką įteikė ALTai.



MECHANIKAS

Kažkoks jaunuolis pirkė erdvų namą. Namas senas, bet viskas jame deru. Nieko jam netrūko: tvirtas ir jaukus, iš lauko ir vidaus gražus, puošnus. Tik vieną trūkumą turėjo: Tolokai nuo vandens stovėjo. „Na, tai kas?“ jaunuolis masto. „Juk namas ne mūrinis, o iš rasto. O trapi plyta, tai ne rastas“. (Mechanikas jis buvo neprastas). „Tai upės rėgis prie upės ji nutraukti. Ir pakelini kludančius medžius išrauti. Tik roges reikia po jo apacia pakišti. Ir namą stipriai prie jų pririšti. Paskui suktuvą panaudodamas. Ji prie vandens galiu nutraukt nestodams. O ten nesunku ji jau pastatyti. Ir pagyrą visų už tą sumanymą pelnyti. Turiu dar aš pridėti, Ko neteko niekam dar girdėti? Kai namą į pastovią vietą trauks. Ten visi su muzika mus lauks. O mes, sėdėdami name už įkurtuvų stalo. Vaisinsimės, važiuodami iki kelionės galų. Užburas tokiu keistu planu. Jaunuolis vykdė, kaip jis mato. Nusamė darbininkus, dirbo iš visuomenės. Nesigalėdams tam nei trūso, nei lesu. Deja, pažado jis neištesėjo. Pervežti namo nesugebėjo, Nes jis nelauktai subyrėjo.

Kaip daug yra žmonių, kurių sumanymai — svačiojimai kvailių. (Vytautas Petrakis, PASAKYČIOS, pag. 1, Knylos, 217, psl., kainą \$3, gaunamos Naujienose).

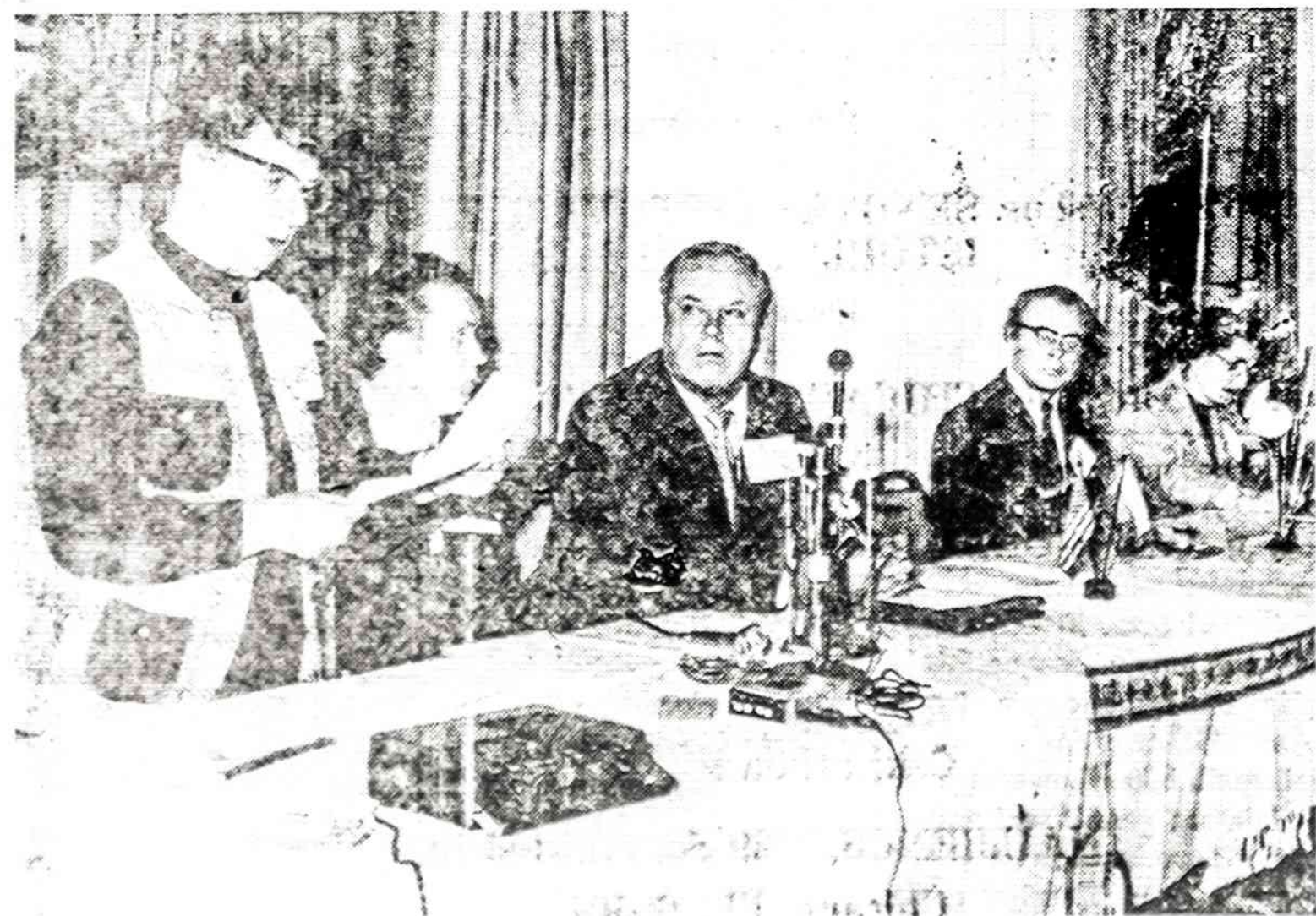
SPAUDA YRA GINKLAS, KURĮ REIKIA TINKAMAI NAUDOTI

Spūmet sukanika net dvi svarbios spaudos sukanikys, tai šimtas metų nuo pirmojo lietuviško laikraščio „GAZIETA LIETUVISKA“, išleisto JAV, ir 70-eri metai nuo spaudos atgavimo. Reorganizacinė Bendruomenė ir yra pasirengusi šias sukanikis reikiamai atgiminti, jų dvasią ir pavykį tautai išskirti šiuose dvi švietose. Aišku, kad šios dvi kultūrinės sukanikys liudija mūsų tautos kultūrinį pakilimą ir ryšį už laisvę.

Spauda yra galingas ginklas, ir veiksminga priemonė. Tokia veiksminga, kad net sunku ir atsekti, išmatuoti jos galią. Jos poveikis. Suprantama, jog spauda priklauso nuo to, kas ją vadovauja, ar ją kontroliuoja. Spauda gali būti panaudota pozityviam reikalui — statybiniam ir negatyviam griaušanam.

TRUMPAS ŽVILGSNIS Į PRAETĮ

Tenka drąsiai tvirtinti, kad



Reorganizuotos L. Bendruomenės pareigūnai (iš kairės į dešinę): A. Repšienė, Rockfordo Bendruomenės pirmininkas K. Rukauskas, centro pirmininkas dr. V. P. Dargis ir kiti.



LOS ANGELES, CALIF.

"Tautinės minties keliu" pristatymas

(Tęsinys)

Dar minėjo Vyt. Aleksandrūno Mažeika, jog aprašyme esą nas, jog netiksliai aprašytas Kre- dito kooperatyvo įsteigimas ir po viena fotografija netikslus parašas.

I V. Aleksandrūno pastabas skyriaus pirm. Steikūnas atsakymas pakartojio, ką anksčiau buvo sakęs, jog knygą ne visi vienodai vertins. Neolituanas E. Balceris krito aštriai: esą, Aleksandrūnas betaisydamas pats nusitaisė. Ir pasakojo E. Balceris atsitikimą, jog tikrai A. Smetona buvo sugrąžinęs neolituanų spalvas, minėjo pavardes, kurie toje "byloje" dalyvavo, išsiaiškino, atsiprašė ir kad Smetona vėl kepurę ir juostelę priėmė. Taigi, paaiškėjo, jog ne vieną kartą, bet du kartus Smetona neolituanų spalvų ir garbės nario vardo kratėsi.

Tautinės S-gės centro valdybos pirmininkas Antanas Mažeika į Aleksandrūno pastabas atsiliepdamas pasakojo, jog daug kas kėlė tautinės sąjungos istorijos knygos reikalingumą, bet tik Emilijai Čekienei pirminkaujant imtasi darbo tokia paruošti ir išspausdinti. Los Angeles tautininkų veiklai aprašyti buvo ieškota asmens, kuris sutiktų imtis to darbo, tik dr. Pamataitis sutikęs. Pripaži-

no Mažeika, jog aprašyme esą irūkumų. Dar į vieną kitą Aleksandrūno priekaištą atsakęs, A. Mažeika siūlė šiam viešame susirinkime apie knygos netikslumus nebekalbėti. Būsią galima skyriaus susirinkime padiskutuoti ir apsvaistyti, kaip klaidas pataisyti.

Po tokios programos buvo laisvi pasikalbėjimai prie kavos. Atrodė, kad kilusios diskusijos paskatino publikoje dėmesį knygai ir buvo pirkėjų. Tautininkai kartais pasiskelbia, jog turi korporantų įvairaus rango — jaunių, tėvūnų ir kilokių pareigūnų, bet knygos pristatyme jaunimo nebuvo.

Be abejo, tautininkai galės apie knygą kalbėtis savame susirinkime, bet išspausdinta knyga yra atiduota, kaip sakoma, į skaitytojų rankas, ir kiekvienas ją perskaitęs gali apie ją viešai kalbėti ar rašyti. Kita proga žpčgsiu į knygos turinį ir į kai kurias idomybes.

J. Klauseikis

• Didžiausia šienui pauti mašina turi 41 pėdos ir 6 colių pradalgę. Ja nupiauna iki 70 akrų pievą per valandą.



Zalgirio mūšio paminklas, kuris karo metu buvo nugriautas

KAIP VILNIAUS UNIVERSITETUI PRIMESTAS KAPSUKO VARDAS

(Tęsinys)

Vienas tokių skyrių ir buvo Vabalas-Gudaitis, kuris yra dar 1919 m. pačioje pradžioje pradėjęs kurti chemijos-bakteriologijos laboratoriją, turėjusi du žinimius su panašiu įstaigų sutuždavinius: vieną — teorinį, mokslu tiriamąjį darbą epidemiologijos, sanitarijos, farmacijos ir kitose medicinos srityse, antrą — grynai praktinį, sanitarijos Vilniaus priežiūrą ("tyrinėjimas vandens, skerdyklų, maisto ir t. t. Galop visokios rūšies skiepijimo priemonių gaminimas, kas šiuo laiku itin svarbią rolę turės sulosti"). Tokios laboratorijos užuomazga jau buvo padaryta dar prieš pirmąjį pasaulinį karą Vilniaus Medicinos draugijos iniciatyva, dabar jos atnaujintas darbas turėjo būti žymiai išplėstas, ir ji pati — duoti pradžią universiteto Medicinos fakultetui. Laboratorijos vedėju buvo paskirtas gydytojas Kazys Junavičius, kuris buvo aprūpintas lėšomis.

Pradėti organizuoti ir kai kurie kiti skyriai. To meto spaudoje pranešama apie Eksperimentinės pedagogijos instituto organizavimą: "Liaudies švietimo komisariato yra tveriamas dabar Vilniuje Eksperimentinės pedagogijos institutas, kurį mąnoma su laiku paversti Pedagogijos fakulteto Vilniaus universiteto pagrindu". Šis institutas turėsias "eksperimentinę laboratoriją ir mokyklą. Priešakyti visų įstaigų statomas Jonas

timo liaudies komisariato organas, sistemingai ir planingai galės pradėti darbą ne anksčiau rugsens. Bet jau ir dabar galima įkurti pavasarinį, įžanginį semestrą, kuriame bus suorganizuotos tos katedros, kurias dabar pavyks sudaryti. Ir jau padėjus pradžią, reikės toliau plėsti darbą ir organizuoti. Pradžiai visados sunkiausias darbas, bet, jau kartą pradėta, daugiau darbo nestabdytine".

Universiteto įkūrimo komisija pradėjo savo darbą gana energingai. Apie jos nutarimus informuoja "Švietimo reikalai".

"Pavesta drg. Sabinskiui išdirbti konstitucijos projektą — dalį, paliečiančią mokslo pusę; drg. Biržiškai — organizacinę ir pedagoginę pusę.

Pirmų pirmausia organizuojama fakultetai dviejų grupių.

a) prigimties mokslo fakultetai: 1) ūkio, 2) miškų, 3) medicinos ir b) visuomenės mokslų: 4) politikos, 5) valstybinės administracijos, 6) pedagogijos.

Vietos kalbos yra lygios; kur galima, steigiamos lygiagrečios katedros tomis kalbomis.

Katedros turi būti užimamos konkurso kelių; pradžioje, kol universitetas organizuojamas — pakvietimo keliu. Nustatoma dvi lektorių rūši: profesoriai, atsižymėję savo srities moksle, ir docentai, kurie kad ir neturėdami tam tikro mokslo darbų, gali duoti mokslingumo pamokų garantiją.

Priimama trimetris sistema: 1-sis nuo rugsėjo 15 iki gruodžio 15 d.; 2-sis — nuo sausio 1 iki balandžio 15 d. ir 3-sis — nuo gegužės 1 iki rugpjūčio 15 d. Pirmasis pavasario trimestras prasideda balandžio 15 d. bet nuo rudens prasideda vėl 1-sis trimestras ir, kiek bus reikalinga, 2-sis trimestras — tiems, kas pradėjo pavasarį".

Z. Žemaitis, kuriam tada ne kartą teko dalyvauti įvairiuose pasitarimuose, kur svarstyti universiteto atkūrimo ir apskritai švietimo klausimai, pasakoja, kad V. Mickevičius-Kapsukas visur raginęs pasiruošti atidaryti universitetą tu patį 1919 m. rudenį, įrengti studentams bendrabučius, organizuoti parengiamuosius kursus, kuriuose proletarinis jaunimas, nėgalėjęs baigti vidurinės mokyklos, universiteto personalo

būtų paruoštas studijoms ir t. t.

Tarybinės vyriausybės iniciatyva ir su jos parama Lietuvių mokslo draugija Vilniaus I vyrių gimnazijos patalpose įsteigė Mokslo kursus, kur buvo skaitomos paskaitos iš psichologijos, lietuvių literatūros istorijos, filosofijos istorijos, Lietuvos istorijos, matematikos, chemijos ir kitų mokslo sričių. Paskaitas skaitė, J. Vabalas-Gudaitis, M. Biržiška, J. Tumėnas, P. Mašiotas, A. Janulaitis ir kiti mokslininkai. Iš viso dėstytojų buvo 23, o klausytojų — iki 117. Šie kursai taip pat buvo vienas iš renginių, brandinusių naują universitetą.

Taciau Tarybinė vyriausybė nespėjo įgyvendinti daugelio savo numatytų pertvarkymų. Nespėjo pradėti darbo ir tarybinis Vilniaus universitetas. 1919 m. balandžio 19 d. Lietuvos sostinė buvo okupuota Pilsudskio vadovaujamų Lenkijos kontervolucinių legionų, ir visi Tarybų valdžios sumanymai ir darbai buvo nutraukti.

(Pabaiga)

Helps Shrink Swelling Of Hemorrhoidal Tissues

caused by inflammation

Doctors have found a medication that in many cases gives prompt, temporary relief for hours from pain and burning itch in hemorrhoidal tissues. This helps shrink swelling of these tissues caused by inflammation. The name: Preparation H®. No prescription is needed. Preparation H. Ointment and suppositories. Use only as directed.



Limit use of diswasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity. Don't be a Born Loser!

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara žiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206



Turime po kelias RETAS KNYGAS

1. Kun. M. Valadkos UŽ LAISVĄ LIETUVĄ

Minkšti viršeliai, 410 psl. \$10.00

2. V. Biržiškos SENOVĖS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I ir II dalis.

Minkšti viršeliai \$10.00

3. A. Ambrosės CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA.

Minkšti viršeliai \$15.00

4. J. Laukio ORAKULAS. 414 psl.

Minkšti viršeliai \$10.00

Čekį reikia išrašyti:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St.

Chicago, Ill., 60608

Pridėti dolerį pašto įlaidoma.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, straipsniai tikslūs 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Kėndius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos antraukla nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 145 psl., kainuoja \$3.00.

Dr. Juozas B. Kėndius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai D.L.K. Vytauto bruožai, paliečiantys laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas b kitas knygas galima įsigyti atskirai arba Naujienas arba atsiųsti čekį su pinigine perlaide

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI IDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKėjo IR RASYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Guseno — MINTYS IR DARBAS, 250 psl., liečiančios 1908 metų įvykius, Jablonackio ir Totoralčio jaunus dienas ir sudirpinimą \$2.50

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00 Minkštais viršeliais tik \$2.50

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdiškai. Dabar tik \$2.00

Našios taip pat užsisakyti paštu, atsiųsus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridodant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

TRYŠ NAUDINGOS KNYGOS

DABAR LAIKAS ĮSIGYTI ŠIAS NUPIGINTAS IR LABAI NAUDINGAS KYNGAS:

- 1 — Leonardo Šimučio AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA 500 psl. Kieti viršeliai \$5.00
- 2 — Prel. J. B. Končias ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS 494 psl. Kieti viršeliai \$5.00
- 3 — Henriko T. Tamašausko LIETUVIŠKASIS PAMARYS 340 psl. Minkšti viršeliai \$6.00 Su žemėlapiu, daug paveikslų.

ČEKĮ PRASOME PASIŪSTI, PRIDEDANT 50 CENTŲ UŽ PERSIUNTIMĄ, TOKIU ADRESU:

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1779 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977	pusel metų	\$18.00
Subscription Rates:	tris mėnesiams	\$ 9.00
	vienam mėnesiui	\$ 3.00
in Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per	Kanadoje:	
six months, \$10.00 per 3 months. In	metams	\$23.00
other USA localities \$30.00 per year,	pusel metų	\$18.00
\$16.00 per six months, \$9.00 per	tris mėnesiams	\$ 9.00
three months. Canada \$33.00 per year;	vienam mėnesiui	\$ 3.00
other countries \$34.00 per year.		
20 cents per copy.	Užsienio:	
Nuo gruodžio pirmos d.	metams	\$34.00
Dienraščio kainos:	pusel metų	\$18.00
	tris mėnesiams	\$ 9.00
	vienam mėnesiui	\$ 3.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:	Naujienuos eina kasdien, išskyrus	
metams	sekmadienius. Leidžia Naujienuos	
pusel metų	draugė, 1739 So. Halsted St., Chicago,	
tris mėnesiams	Ill. 60608. Telef. 421-6106.	
vienam mėnesiui	\$ 3.00	
Kitose JAV vietose:	Pingus reikia užtišti pašto žemę	
metams	Orderis karta su užkupu.	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Emė ir atsiribojo

Visi žinome, kad visuomeninis Amerikos lietuvių gyvenimas neina taip, kaip jis turėtų eiti. Visi žinome, kad lietuviams reikalinga vienybė, jeigu norime suduoti Lietuvos okupantui smūgį, bet reikalai taip susiklostę, kad smūgius kertame ne priešui, bet tiems, kurie priešui kerta gana smarkius smūgius.

Visi žinome, kad VLIKas, kol jis dar tebebuvo Vokietijoje, įkūrė Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Jos tikslas buvo apjungti visus lietuvius, išblaškytus po tolimiausius pasaulio kampus. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė turėjo apjungti kiekvienos valstybės lietuvius. Amerikoje veikianti Bendruomenė turėjo apjungti visus JAV lietuvius ir tos valstybės Bendruomenę.

VLIKas, ne kas kitas, įsteigė JAV Liet. Bendruomenę. VLIKas visą laiką stengėsi padėti JAV LB galimai greičiau apjungti visus Amerikos lietuvius. Aukščiausieji VLIKo pareigūnai važinėjo Amerikon, ten rėsi su Amerikoje dirbančiais lietuviais, davė jiems patarimų, prašė jiems paramos ir net pinigų, kad tikslai jie greičiau suorganizuotų po didelę šalį išsiblaškius lietuvius.

Bet Bendruomenės priešakinį atstovą žmonės neturėjo kantrybės. Vietoje įtikinimo, jie pradėjo įsakinėti. Nieko pasaulyje nėra lengvesnio, kaip dirbti su Amerikos lietuviais. Jie yra draugingi, greitai susigauda ir mielu noru imasi darbo, jeigu juos įtikina, kad tas darbas Lietuvai reikalingas. Vietoje vienyti Amerikos lietuvius, Bendruomenės priešakinį pastatytį žmonės pradėjo skaldyti lietuvius. Vietoje bendro darbo, jie pradėjo kuolus kaisioti į sunkiai vežamus darbo ratus. O paskutiniausiu metu pradėjo šiaustis ir prieš VLIKą, Bendruomenę sukūrusį ir Amerikon ją atvežusį.

Vietoje augti ir stiprėti, jie pradėjo priekabių ieškoti prieš VLIKą, Bendruomenę sukūrusį ir įsvietą paleidusį. Vietoje mokytis iš vyresniųjų, Bendruomenės organizatoriai pradėjo priekabių ieškoti. VLIKas lei-

do Bendruomenę paskirti ryšininką į VLIKo posėdžius, kad galėtų papasakoti savo kolegoms, kaip reikia visuomeninius reikalus tvarkyti, o jauni moksleiviai pradėjo vyresnuosius mokytis. Susidarė tokia būklė, kurioje kiaušinis vištą pradėjo mokytis. Kad jis būtų bent išsiritęs, bet mokytis pradėjo dar neišsiritęs, kokią dienotvarkę paruošti, kokius klausimus svarstyti ir net reikalauti, kas turės pirmininkauti. Kada Bendruomenės atstovas, vietoje naudojimo darbo pradėjo kištis nu VLIKo reikalus, tai patarė jam išeiti už durų ir apsigalvoti apie kišimąsi į svetimus reikalus, tai jaunuolis mandriai isupuko ir pradėjo blaškytis, skūstis jam padaryta skriauda. Skriaudą išklaušė aukštesnieji JAV LB pareigūnai, emė ir atsiribojo nuo VLIKo.

Kiekvienam buvo aišku, jog tai buvo padaryta didelė klaida. Kaip galėjo Bendruomenė atsiriboti nuo VLIKo? Tai tas pats, jei mažametis vaikas atsiribotų nuo savo tėvo Jeigu JAV LB vadovybė būtų bent Amerikos lietuvius sutraukusi į vieną organizaciją, tai būtų galėję pasakyti, jog ji bent svarbiausią dalyką būtų padariusi, bet ji to nepadarė.

Šviesiausios JAV Bendruomenės galvos, pamačiusios vieno trumparegio elgesį, turėjo tuojau klaidą atitaisyti. Vietoje nevykėlio, reikėjo protingesnį pastatyti. Iš klaidos turėjo patys pasimokyti. Vietoje nevykėlius pamokyti, jie patys padarė dar didesnę klaidą. Jie emė ir atsiribojo. Atsiribojo nuo svarbiausio lietuvių tautos veiksnio, į kurį šiandien nukreiptos visų galvos ir širdys.

Matyti, kad atsiribojimas Bendruomenės priešakinį atsėdusį, yra jų tikriausia nelaimė. VLIKas jiems įsakė kreiptis svarbiausią dėmesį į vienybę, o jie, vieton vienybės, daugiau dėmesio kreipia į atsiribojimą. M. Krupavičius patarė jiems būti tolerantiškes, tuo tarpu jie tolerancijos neturi nė per skatą. Jiems daug lengviau atsiriboti nuo pagrindinius dalykus nesupratančių žmonių, negu būti su jais ir bendradarbiauti.

Jiems nepatiko seni Amerikos lietuviai, nesupratę jų darbo planų — nuo jų atsiribojo. Bendruomenę kūrė be senų amerikiečių.

Jiems nepatiko Cicero ir Marquette Parko apylinkės — jų tuojau atsiribojo. Lengviau atsiriboti, negu naujas apylinkes steigti, tai ir pasirinko patį lengviausią kelią.

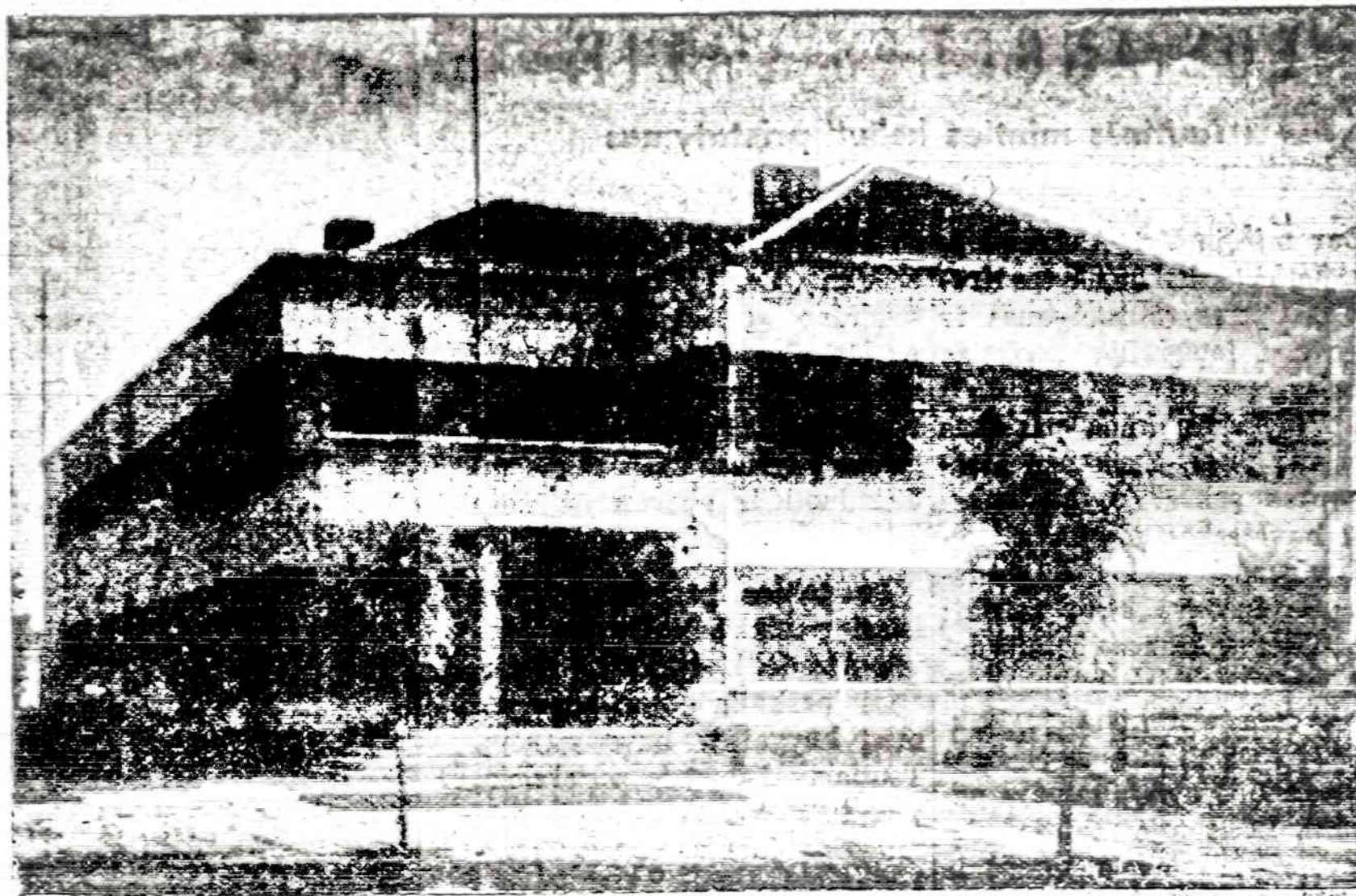
Jiems nepatiko laisvos Amerikos paprotys užsiregistruoti pas valstyjos sekretorių savo organizaciją, o kas norėjo registruotis, tai nuo to atsiribojo. Kam reikalinga organizacija, jei galima ir be jos apsieiti.

Jeigu atvykę lietuviai, pastebėję tinkamą, nutarė įvesti tvarką ir užsiregistruoti pas valstyjos sekretorių, tai nutarta nuo jų atsiriboti ir patraukti teisman užsiregistruosius.

Bendruomenės, kurios tikslas yra visų lietuvių vienybė, atsiribojimas yra didelė klaida. Trumpapropčiai iš vienos klaidos bris į kitą. Protingesnieji bandys atitaisyti klaidą ir ieškoti bendros kalbos su VLIKu.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

džia. Chiang Kai Shek buvo beveik sunaikinęs Mao ir komunistus. Tuo laiku, Japonija atakavo Mandžiuriją ir Mao nutarė agaulinsu būdu pasiduoti Chiangui ir kartu kooperuoti, kad išgelbėtų Kiniją nuo Japonijos. Mao prižadėjo Chiangui, kad jis jo klausys, kad sunaikins raudonąją kariuomenę ir t. t. Chiang, iš naivaus patriotizmo, jam patikėjo. O Mao, sekdamas Stalino įsakymus, pašventė 20% energijos prieš Japoniją, o 80% prieš Chiang. Jeigu vienybė yra tokia, kad priveda prie kompromiso su teisybe, jina panaikina bet kokius reikalavimus mūsų sąžinei, ir turėtų būti suprasta kaip apgaulinga ir neteisina. Lygiu būdu būtų protinga prisiminti Robert Welch žodžius apie Kinijos padėtį ką tik prieš perversmą: "Tuo pačiu laiku Maršalas insistavo, kad Chiang priimtų komunistus į savo valdžią. Tas buvo panašus į vagių kvietimą banko administracijon. Bet visa intensyvi Maršalo agitacija už komunistinius išdavikus, naudojant Amerikos svorį ir prestižą, turėjo neparastą psichologinį efektą. Ji padėjo įtikinti milijonus labiausiai inteligentiškų, bet oportunistiškų kiniečių, kad Mao, su Amerikos pagalba, iškils. Taigi jie paliko Chiangą ir mėgino prisirišti prie komunistų, kol įmanoma." Gal ir negali būti geresnio palyginimo mūsų situacijai. Mes turėjome kovoti ne tik prieš priešą, bet tuo pačiu laiku ir prieš žmonijos ydas. Man neseniai vienas vengras, pabėgęs nuo komunistų



Lietuvos nepriklausomybės laikais Alytuje pastatyta dviaukštė mūrinė mokykla

MŪSŲ SPAUDOJE

Komunistai nesilaiko nei Žmogaus teisių deklaracijos, nei Helsinkio susitarimo nuostatų

Tėviškos Žiburių 42 nr. atspausdinta laiško kopija, gauta iš okup. Lietuvos. Laišką parašė Alma-Saulė ir Laimutis Ločeris iš Vilniaus TSRS ministeriui pirmininkui A. Kosyginui ir Kanados ministeriui pirm. Clarkui dėl išvykimo į Kanadą. Jų laišką cituoju ištisai:

Antri metai mes ir du mūsų vaikai prašome tarybinę vyriausybę leidimo išvykti į Kanadą pas motiną V. Giedraitienę, gyvenančią Ontario provincijoje, Hamiltono mieste.

Mūsų noras išvykti iš Tarybų Sąjungos į Kanadą yra pagrįstas elementaria žmogaus teise, paskelbta 13-ju str., 2-ju punktu Visuotinėje Žmogaus Teisių Deklaracijoje bei Helsinkio susitarimuose. Juos pripažįsta visas progresyvus pasaulis. Jų dalyvė yra ir Tarybų Sąjunga.

Tarybinė valdžia, dangstydamasi teisiskai nepagrįstais argumentais, nesuteikia mums teisės išvykti todėl, kad Tarybų Sąjungoje gyvena mūsų broliai, nors Lietuvos TSR VRM vizų skyrius turi iš visų brolių dokumentus, kuriuose jie nurodo, kad jokių turto bei kitų pretenzijų mums nereiškia ir mums išvykti į Kanadą netrukdo.

Absoliučiai jokių legalių priežasčių, trukdančių išduoti mums išvykimui vizas, nėra. Atsisakymas išduoti vizas, Vidaus Reikalų M-jos vizų skyrius visiškai aiškiai ignoruoja tiek Visuotinę Žmogaus Teisių Deklaraciją, tiek ir Helsinkio susitarimų baigiamąjį aktą.

Mes visada teigėme — mūsų noras išvykti į Kanadą negali būti siejamas su politika, nes šeimos susijungimas — ne politika.

Iš dienos dienon mes kreipiamės į įvairias ir ne tik vietines Lietuvos TSR, bet ir į Tarybų Sąjungos administracines, valstybines bei partines augstąsias instancijas, prašydami leidimo išvykti, bet visi mūsų prašymai visada su didžiausiu atkaklumu atmetami.

Tai aiškiai rodo, kokios čia mūsų pilietinės teisės ir kaip Tarybų Sąjunga, įsipareigojusi vykdyti, tikrumoje vykdo tarptautinius — teisinius susitarimus.

Pradėję viltį susilaukti žmoniškumo iš Tarybų Sąjungos vadovų, mes tiesiogiai kreipiamės į Kanados vyriausybę, suteikusi mums teisę atvykti į tą šalį ir dar eilinį kartą kreipiamės į Tarybų Sąjungos vadovus, vadovus tos šalies, iš kurios mums neleidžiama išvykti.

Raudonas Kanados Kryžius atsiuntė Lietuvos VRM vizų skyriui savo oficialų dokumentą, kuriame aiškiai išdėstyta pagrįsta mūsų šeimos teisė susijungti. Šį dokumentą vizų skyrius priėmė atsisakę.

Mes kreipiamės ir į Raudonąją Kanados Kryžių — informuokite Madrido pasitarimo dalyvius apie mūsų beviltišką padėtį ir nepalikite mūsų šeimos ne žmoniškumo valiai.

Laimutis Ločeris už pareikštą norą išvykti su žmona ir vaikais į Kanadą pas žmonos motiną buvo 1978 IV. 11 pašalintas iš Dailininkų Sąjungos. Tuo jam atimta teisė kurybiškai

dirbti monumentaliosios dekoratyvinės dailės srityje.

Amerika su komunistine Rusija turi sudariusi jau pakankamai sutarčių įsitikinimui, kad jie jų visai nesilaiko ir nesiruošia laikytis.

K. Petrokaitis

— Sekretorė Harris nepatenkinta Chicagos mokyklų padėtimi. Reikalauja, kad jos būtų integruotos pagal dabartinį federalinės valdžios planą.

— Policija turi žinių, kad Airijos maistinėms norejo nušauti besisvečiuojančią princesę Margaritą.

— Danijoje antradienį vykusieji parlamento rinkimai davė daugumą balsų socialdemokratams. Manoma, kad Jørgensen bus pakviestas kabinetui sudaryti.

— 27 metų Roger Dale Stalford nuteistas mirti už 6 žmonių nužudymą. Nuteistasis tvirtina, kad jis nekaltas.

— Irano vyriausybė, paskebusi amnestiją kurdams, antradienį paleido kariuomenės dalinius į šešis Kurdistano kalnus pabėgusių kurdų naikinti.

— Irano kariuomenei kovoms prieš kurdus vadovauja generolas Ali Zamreid.

— Rodezijos ginkluotos jėgos įsiveržė į Zambiją ir išnaikino partizanų grupę, besiruošiančią įsiveržti į Rodeziją.

— Vyriausybė uždarė pietų Nevados duobes radioaktyvioms atmatoms "laidoti".

Vytauto Smetonos paskaita, minint (R) Liet. Bendruomenės penkerių metų veiklos sukaktį

Šiai paskaitai skaityti, jis buvo pakviestas minėjimo rengėju.

Vytautas Smetona yra pirmojo buvusio laisvos Lietuvos prezidento Antano Smetonos vaikaitis, dar gana jaunas, pagarsėjęs pianistas, besireiškias lietuviškoje veikloje ir seką užsienio politiką.

(Taša)

Be laisvos ir galingos Amerikos, laisva Lietuva yra neįmanoma. Laimei, Reorganizuota Bendruomenė užpildo vadovybės tuštumą ir siūlo pozityvią programą kovoti prieš šių dienų klaidingas tendencijas. Jūs turite užtektinai platų ir įžvalgų problemos supratimą ir matot, kad jina nėra tik lietuviška, bet pasaulinė, o lygiu būdu matote, kad lietuviai turi atsakomybę ir reikalingų resursų sėkmingai kovoti.

Aš trumpai norėčiau paanalizuoti jūsų organizacijai primestą kalinimą, kad jūs griauinat "vienybę". Pirmiausia, tie, kurie nepasimokė iš istorijos klaidų, jas pakartoja. Prisiminkime situaciją Kinijoje prieš antro pasaulinio karo pra-

1956 metais, sakė, kad jis nenori kovoti prieš komunistus, nes kai jie perims Ameriką, jie gali būti jo elgesiu nepatenkinti.

Amerikos nepriklausomybės deklaracijoje yra pasakyta, kad jeigu valdžia pasidaro tirioniška, yra žmonių pareiga ją nuverst. Aš manau, kad aš analogiškai galiu pritaikyti šitą pareiškimą dabartinei situacijai: jeigu organizacija sulaužo savo principus, stengiasi pasidaryti tirioniška ir nekovoja už teisybę, mes esame moraliniai ir etiškai įpareigoti su ja nekooperuoti. Popiežius Pius XI atakavo stipriausiu būdu ateistišką komunistą, sakydamas, kad tie, kurie nori išaugoti krikščionišką civilizaciją, absoliučiai negali kooperuoti su komunistais. Iš to išplaukia, kad bet kokia organizacija, kuri bendradarbiauja su komunistais, prieštarauja Pius XI įsakymui. Tada pasidaro aišku, kad, kadangi mes esam katalikai, mums yra uždrausta kooperuoti su organizacija, kuri prieštarauja katalikiškiems principams, tai yra, kooperuoja su komunistais. Mes esame įsipareigoję kovoti prieš bedievišką siaubą, ir šitas turėtų būti mūsų aukščiausias principas, o ne dvideidis ir neaiškus principas "vienybė".

Aš neseniai esu pareiškęs nuomonę, kad dabartiniais laikais yra dvi jėgos, kurios veda pasaulį į katastrofą: tamsioji ranka, arba tamsiųjų jėgų konspiracija, kurios labiausiai matomas, bet toli gražu ne vienintelis pasireiškimas, yra komu-

nizmas ir moralinis bankrotas, kurio didžiausias ir vėl ne vienintelis pasireiškimas yra idealizmo stoka ir oportunizmas. Aš buvau apsidžiaugęs, kai sužinojau, kad Reorganizuota Bendruomenė kovoja prieš dvi ydas: tarptautinį komunizmą ir moralės sugriuvimą. Aš pats nustebeu senesniai, kai asmeniškai patyriau iki kokių laipsnio tos dvi jėgos gali paveikti ir palieti paskirus žmones.

Jūs gal žinot, kad per paskutinį Vasario 16 minėjimą Clevelande ALTA pakvietė Amerikos senatorių Howard Metzenbaum, kuris į kairę yra linkęs nei kiek nemažiau kaip Kennedy ir McGovern. Jisai yra buvęs (ir gal tebėra) natys Natl. Lawyers Guild, kurią House Un-American Activities Comm. pavadino "foremost legal bulwark of the C.P.U.S.A." ir lygiu būdu jisai buvo vienas iš steigėjų, kartu su Hyman Lumer (C.P.U.S.A. vyriausias teoretikas) Ohio School of Social Sciences, kuri buvo Vyriausiojo prokuroro subversyvių organizacijų sąrašė kaip komunizmo treniravimo mokykla. Deja, tie tarybos nariai, kurie balsavo už Metzenbaum pakvietimą, visi yra Demokratų partijos nariai ir leidžiasi vedžiojami už nosies iki tokio laipsnio, kur jų elgesys kenkia ne tik Lietuvos bylai, bet ir Amerikos laisvei. (Bus daugiau)

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligoninė pagal susitarimą
bei neatsiliepimą, skambinti 3/4-8004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5145
Išrašo akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą, Uždaryta, tūc.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 93RD STREET
Val. antradienį, 1-4 popiet.
ketvirtadienį, 9-12 val. vak.
Užrašo receptus, 776-1840
Reizidencijos tel.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gyria praktika, apm. MOTERŲ LIGOS.
Užrašo receptus, 776-1840
Tel. PK 8-1223
JESU VAL. PIRMADIENIU, UROLOGU
J. POKUTIS, 2-4 ir 6-8 val. vak. susitarimu
J. POKUTIS, 2-4 val. popiet ir kitu laiku
Užrašo receptus.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDIAS-PROTEZISTAS
Aparatus, protezus, med. dau-
niam. Speciali pagalba klijoms.
Užrašo receptus, 776-1840
Val. 8-6 ir 6-8, šeštadieniais 9-1
J. POKUTIS, 2-4 val. vak. susitarimu
J. POKUTIS, 2-4 val. popiet ir kitu laiku
Užrašo receptus.

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapumo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERMANAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 5:30
6:00 val. vak. Šeštadieniais ir
sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Vedėja Aldona Deukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTIS
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki
penktadienio 9 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties,
banga 1490 A.M.
St. Petersburg, Fla. 5:30 val. p.p.
iš WTIS stoties 1110-AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

A.A. MYKOLAS SLEŽEVIČIUS

(40 metų mirties sukaktis)



Mykolas Slezevičius

Siemet sukanka 40 metų, kai mirė žymusis mūsų valstybės atstatytojas teisininkas M. Slezevičius, kurio vardas plačiai įėjo į Lietuvos istoriją. Tai buvo žymiausias atgimusių Lietuvos politinis veikėjas ir visuomenininkas. Gabus teisininkas, laikraščių bendradarbis ir redaktorius, bei kultūrinių organizacijų steigėjas. Jisai stovėjo Lietuvos vyriausybės priekyje vos besikuriant mūsų valstybei ir sumaniai vairavo valstybės vairą pačiais sunkiausiais laikais. Lietuvai ginti pakvietė savanorius ir visą laiką jais rūpinosi. Ilgą laiką jis stovėjo priekinėse mūsų viešojo gyvenimo pozicijose, formavo valstybinę mintį ir visuomenės opiniją. Buvo organizatorius ir vadovas didžiausios politinės srovės — Valstiečių Liaudininkų Sąjungos.

M. Slezevičius gimė 1882 m. vasario 21 d. Drembliuose, Vilkaviečio apskr., Raseinių aps. Lankė Mintaujos gimnaziją ir čia mokydamsis jau įsijungė į lietuvišką veiklą. 1901 m. baigė gimnaziją ir įstojo į Odesos universitetą. Tais laikais Odesoje buvo didelė lietuvių kolonija ir M. Slezevičius tuoj pasireiškė kaip veiklus organizatorius ir visuomeninis veikėjas. 1905 m. dalyvavo Didžiajame Vilniaus Seime ir atstovavo Odesos lietuvių. Aktyviai dalyvavo revoliucijos veiksmuose. Įsteigė lietuvių kultūrinę draugiją "Rūta", kuri ruošė vaidinimus, paskaitas ir bendro lavinimosi kursus. Lietuvių veikla domėjosi ir kiltataučiai, kurie siuntė jiems sveikinimus.

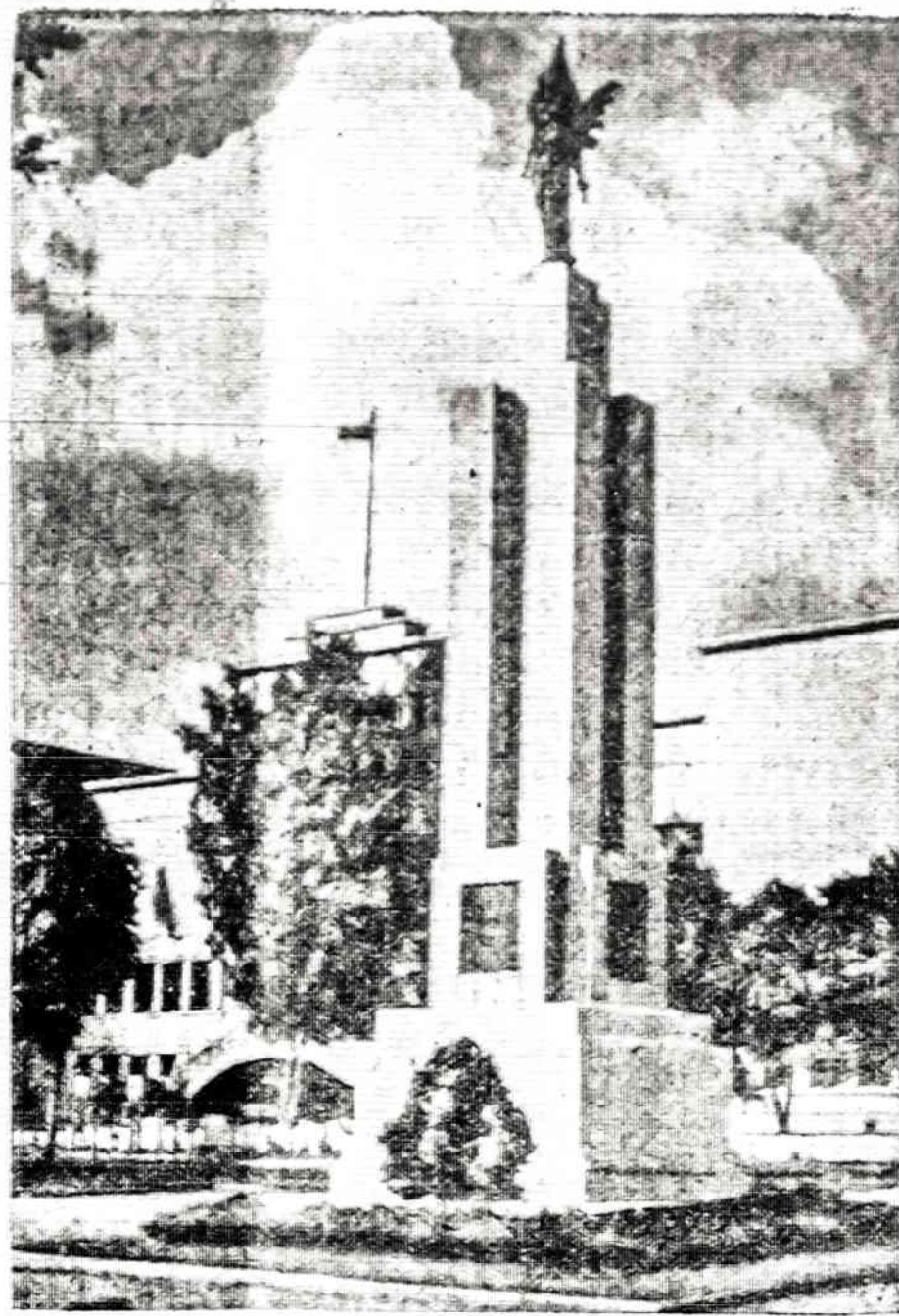
1907 m. baigė teisių fakultetą ir apsigyveno Vilniuje. Čia

dirbo Apygardos teisme ir vėlėsi advokatūra. Tuomet Vilniuje susipratusių žmonių buvo labai mažai, o darbų begalės. Tai visa savo siela ir jaunatviška energija pasinėrė į lietuvišką veiklą. Buvo "Lietuvos Ūkininko" ir "Lietuvos Žinių" redaktorium. Demokratų partijos veikėju. Dūmos atstovų rinkimo organizatorium. Įsteigė "Rūtos" draugiją, skleidė lietuviškos kooperacijos idėjas ir redagavo kooperacijos žurnalą "Bendrėja". Drąsiai galima sakyti, kad nebuvo tokio lietuviško darbo, prie kurio anuo metu velionis nebūtų prisidėjęs.

Pirmasis karas nubloškė į Rusiją. Čia jis darbavosi Lietuvių nuo karo nukentėjusiems šelpiti centrų komiteje. Komiteto vardu iankė lietuvių tremtinių kolonijas po plačiąją Rusiją, dirbo savo tautiečių tarpe tautinį, politinį ir labdaros darbą. 1918 m. gruodžio mėn. grįžta į Vilnių ir randa sunkią Lietuvos politinę padėtį. Tuomet Lietuva buvo nualinta, okupantų nuvertiata, beginklė, priešų apsupama. A. Voldemaro sudarytas ministrų kabinetas pakrikęs. Tuomet M. Slezevičius sudaro antrąjį ministrų kabinetą ir su nepaprasta energija, drąsa ir pasiryžimu imasi skubaus darbo. Kviečia visas krašto gyvas jėgas į bendrą darbą, įkvėpia pasitikėjimą, pakelia nupuolių dvasią. Svarbiausias jo žygis, tai buvo savanorių pašaukimas ir už tai jis susilaukė visos tautos dėkingumo. Žmonės tuoj išgirdo tų didžiųjų karo šauklių M. Slezevičiaus ir karn. M. Velykio pavojaus balsą. Lietuvos bernuželiai sudarė savanorių karių būrius ir apgynė tėvynę nuo jai besiveržiančių grobuonių priešų.

Kitas svarbus tos vyriausybės darbas, tai žemės reformos klausimo iškėlimas. Apie žemės reformą vyriausybė savo deklaracijoje pareiškė taip:

"Pirmoje eilėje prieš mus stovi žemės reforma ir darbininkų būvio apsaugojimas. Laikinoji Vyriausybė, pasirūpinti, kad bežemiai ir mažžemiai turėtų žemės. Laikinoji Vyriausybė vedama tos minties, kad žemė turi priklausyti tiems, kurių rankomis ji dirbama, rūpinantis, kad greičiausiu laiku bežemiams ir mažžemiams įstatymų keliu būtų pavestos valstybės žemės ir tos žemės, kurių



didžiažemiai dvarininkai patys neįstengia išdirbti". (Laikinosios Vyriausybės žinios Nr. 1.) Pravedė reikalingiausių įstatymų išleidimą ir valstybės aparatą suorganizavimą. Likvidavo slapta karinę lenkų organizaciją (Polska organizacija wojskowa), kuri ruošė sukilimą Lietuvai prijungti prie Lenkijos. Kadaisė savo atsiminimuose D. Slezevičienė rašė, kad kai M. Slezevičius davė saugumui įsakymą areštuoti to sukilimo organizatorius, tai A. Smetona įsakė areštuoti M. Slezevičių, kad jis skriaudžia lenkus. Bet pavojus jau tiek buvo aiškus, kad saugumas neklausė prezidento, o tik vykdė įsakymą ministro pirmininko. Apvalė Lietuvą nuo bolševikų ir bermontininkų. 1920 m. gimantis nuo lenkų puolimų, M. Slezevičius buvo Vyriausiojo Lietuvos Gyvinimo Komiteto pirmininku.

Tris kartus buvo Ministrų kabineto pirmininku, sudarydamas II-jį, IV-jį ir XIII-jį kabinetus. Buvo steigiamojo ir visų trijų sekančiųjų demokratinų

seimų nariu. Seimuose atstovavo Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungą ir ilgą laiką jai vadovavo. Galima drąsiai sakyti, kad tai buvo akcijos ir dinamikos asmenybė. Ir toks jis buvo politikoje, advokatoje ir visuomeniniame gyvenime. Jis buvo visą savo amžių kovotoja, nepažįstantis nusiminimo, apatijos bei rezignacijos. Kovojė su caro režimu, kovojė Vilniuje su lenkais dėl lietuvių tautos teisių, kovojė už savo krašto laisvę atgimstantčioje Lietuvoje valstybėje. O jo idealas buvo gražus ir kilnus: nepriklausoma demokratinė Lietuva, kurioje visi piliečiai būtų lygūs ir turėtų vienodas teises. Visi galėtų dalyvauti viename gyvenime, stengdamiesi įgyvendinti socialinį teisingumą. Karštai troško, kad visos politinės srovės rastų tarp savęs bendrą kailį ir susiburtų bendram darbui tėvynės gėrybei. Buvo didelis tolerantas kitų įsitikinimų žmonių atžvilgiu. Jis pasiūlė A. Smetoną išrinkti valstybės prezidentu, kuris toms pareigoms ir buvo išrinktas. Bet kaip vėliau A. Smetona jam atsiliepė, tai visi gerai žinome ir be paaiškinimų. Po 1926 m. rinkimų vėl M. Slezevičius teko sudaryti vyriausybę. Bet šis ministravimas laikotarpis nebuvo jam sėkmingas. Rinkimus pralaimėjusieji krikščionys demokratai susitarė su tautininkais suruošė politinį perversmą. Tas įvykis 1926 m. (Nukelta į šeštą puslapį)

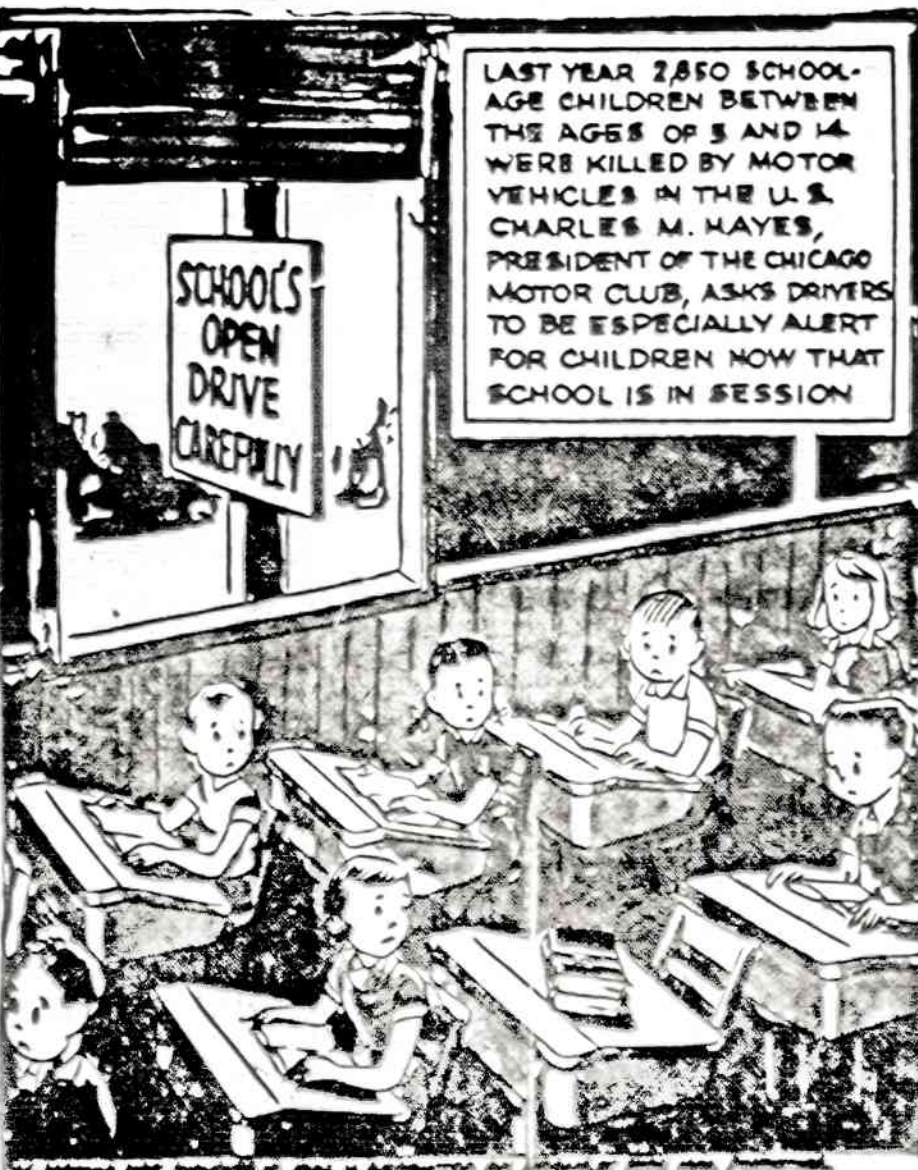
ENERGY WISE



Change the oil and filters every 3,000 to 6,000 miles to avoid wasting gasoline.
Don't be a Born Loser!

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

CHICAGOS Lietuvių Suvalkiečių draugijos posėdis narių susirinkimas įvyks penktadienį, spalio 20 d. 7 val. vak. Vyciu Salėje, 2435 W. 47 St. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų. Iš pradžių bus ir vyšės.
E. Strungys



LAST YEAR 2850 SCHOOL-AGE CHILDREN BETWEEN THE AGES OF 5 AND 14 WERE KILLED BY MOTOR VEHICLES IN THE U.S. CHARLES M. HAYES, PRESIDENT OF THE CHICAGO MOTOR CLUB, ASKS DRIVERS TO BE ESPECIALLY ALERT FOR CHILDREN NOW THAT SCHOOL IS IN SESSION

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Vakare ir ryte ir vidudienį aš dejuoju ir šaukiu, o jis išgirdo mano balsą". — Psalmis 55:17.

Nėra abejonės, kad geriausias vyrais ir moterimis pasaulyje yra tie, kurie reguliariai meldžiasi kurie atsiklaupia, kaip kad darydavo Dievo mylimasis Danielis. (Dan. 6:10). Taip sunaudotasis laikas suteikia žmogui nepalyginamai daug palaimų. Palaiminimų gauna patys maldų darytojai ir kiti su kuriais jie susieina. Negalima gyventi pasižventusio žmogaus gyvenimą, o nepaisyti maldų privilegijos. Dievo žmogui malda darosi dar svarbesnė, kai jis atsimena, kad mes turime Užtarėją arba Gynėją pas Tėvą, Jėzų Kristų, Teisųjį, kurio šventuoju vardu mes galime drąsiai artintis į dangiškos malonės sostą ir gauti reikalingos pagalbos.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N. Y. 10303

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos



AMBULANSO PATARNAVIMAS

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138 - 1135

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virgilia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

KAIP KELI ŽMONĖS LEIDŽIA PIKTUS GANDUS

KODEL NAUJIEŅOSE NEBUVO PRANEŠTA

Šių metų spalio 9 dieną Naujienas užėjo Stasys Patlaba ir atnešė pranešimą apie Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų saukiamą susirinkimą. Patlaba, savo laiku pranešęs, kad Naujienų jis neskaitysiąs, prašė pranešimą įdėti ketvirtadienį. Pranešimas buvo atspausdintas Naujienų spalio 11 dienos paskutiniame puslapyje. Po pranešimo buvo vicepirmininko Stasio Patlabos parašas.

Praeitą penktadienį įvyko namų savininkų draugijos susirinkimas. Atėjo didokas būrys namų savininkų. Vienas žmogus paklausė, kodėl Naujienose nebuvo pranešimo apie susirinkimą. Vienas valdybos narys pasakė, kad nunešė pranešimą į Naujienas, bet jis nebuvo atspausdintas.

Klausimas buvo aptartas, bet didesniams paryškinimui jis atidėtas į klausimų ir sumanymų skyrių.

Naujienose pranešimas buvo atspausdintas, bet valdyba aiškino narius, kad pranešimo nebuvo. Buvo keliamas klausimas, kodėl vienas laikraštis įdėdą, o kitas nedėdą, kodėl vienas laikraštis mokama už susirinkimų pranešimus, o kitam nemokama?

Bet to neužtenka. Naujienos įdėdą pačios valdybos parašytą pranešimą apie susirinkimą, o susirinkime vis vien keliamas klausimas, kodėl Naujienose tas pranešimas nebuvo atspausdintas. Chicagoje yra tik Marquette Parko namų savininkų draugija ir dar viena maža draugijėlė, kurios kelia šitokius klausimus.

Prieš Naujienas paleido įvairių gaudų ir neteisingų kaltinimų. Naujienos ir apdairiai visuomenės veikėjai žino, kodėl taip elgiamasi. Naujienos jiems

nepatinka už karčios teisybės paskelbimą. Prieš Naujienas skleidžia įvairiausių gaudų, kaip kaltinimas, kad Naujienose nebuvo pranešimo, kada jis buvo paskelbtas nurodytu laiku. Naujienos yra lietuvių plačiai skaitomas laikraštis, bet mums atrodo, kad jau metas sustabdyti prieš Naujienas skelbiamą melą. Melas lietuviams nenaudingas ir nereikalingas. Melą turime sustabdyti ir prieš Naujienas.

Jį lengva sustabdyti, kai iškelsime viešumon, kas tokius melus ir gaudus skleidžia. Mes norime išaiškinti neteisingų žinių sklaidėjus.

Namo Savininkas

TRUMPAI

— Jonas Stalanas iš Marquette Parko atsiliepė į Naujienų kreipimąsi bei patinimo vėjų atsiųsdamas \$10 ir užsiskaidamas Naujienas 4 mėnesiams. Dėkojant, gerą žinią malonu skelbti visiems skaitytojams, prašant aktyviau prisidėti prie patinimo vėjų.

— J. Bitneris iš LaSalle, Que., atsiliepė teigiamai į Naujienų kreipimąsi bei raginimo pratesdamas prenumeratą ir paremdamas jų leidimą \$10 auka. Montrealio tautietis užsisakė Naujienas iki šių metų pabaigos, bet pavadė prašė neskelbti. Dėkui už auką ir už dėmesį.

— F. Skilandžiūnas iš Toronto, pratesdamas prenumeratą, savo gerus linkėjimus atlydėdą \$5 auka. Dėkui. Taip pat dėkui to miesto tautietui, užsiskaičiusiam Naujienas vieneriems mėnesiams, net pavadė prašiusiam neskelbti.

— Ponia Anna Bruzgulis, ži-



noma verslininkė ir piknikams vietos savininkė Justice apylinkėje, kartu su metine prenumerata atsiuntė \$5 auką. Ponia Ona Sabonaitis iš Marquette Parko atsiuntė \$4, o ponia Anelė Poderis iš New Jersey valstijos atsiuntė \$2. Dėkui visoms.

— Jonas Kubilius laimėjo pirmą vietą Amer. Liet. Inžinierių ir Architektų golfo rungtynėse taip pat a. a. Jno G. Evans peirnamą taurę. Rungtynės įvyko spalio 7 d. Woodridge golfo laukuose prie Čikagos. Aldona Vaitkienė laimėjo pirmą vietą moterų grupėje.

— Loreta Raudonytė išrinkta Lietuvos Vyčių Gary kuopos pirmininke, Dalia Špokienė — vicepirm., Alfonsas Navardauskas — sekr., Uršulė Tavorienė — ižd. Ilgamatė pirmininkė Milda Jagelienė išrinkta kuopos globėja, o kun. dr. Ignas Urbonas perrinktas dvasios vadovu.

— Vieni bė rašo, kad iš okup. Lietuvos spalio viduryje atvyko 25 kultūrininkų grupė, kuri lankysis įvairiose lietuvių kolonijose, o ilgiau pabuvos New Yorke. Tai kokia čia lygybė? Mūsų kultūrininkai, norėdami okup. Lietuvoj pabūti ilgiau

kaip 5 dienas, turi pabučiuoti gen. P. Petroniui ir renka ir pasižadėti duoti tik geras žinias.

• PARDUODAMAS geras lietuviškas restoranas su namu ir visai moderniais įrengimais Marquette Parko centre. Labai geras biznis, geros sąlygos. Siūnaitis, tel. 436-7878 arba 839-1784. (Pr.).

— S. L. A. 6-to Apskr. metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 28 d., 2:00 val. p. p., Chicago Savings ir Loan naujose patalpose, 6201 S. Western Ave. Svarbu, kad visi kuopų delegatai dalyvautų. Bus kavutė. C. Austin, sekr.

• SPECIALI 20% NUOLAI DA PRISTACIUS ŠI SKELBI MĖ. Aukšiniai ir sidabriniai re tezeliai, žiedai, gintariniai karo liai, auskarai ir kiti papuošalai PERKAME sidabrinės ir aukš tines monetas bei pašto ženklų kolekcijas. Mokame aukštą kainas. PATRIA, 4207 So. Sac ramento - prie Archer.

— Horoscopes or Astrologica Tarot Card Readings. Saturday 11 to 5 no appointment neces. sary. ELINOR JAKSTO, 17 N

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

V. VALANTINAS

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILLIONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nefeško peino, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudą: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės ir SLA išsaišyt.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

New York, N. Y. 10001

307 W. 30th St.

Tel. (212) 543-2210

STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 or 925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

— DENGIAME ir taisome visų rūšių stogus. Garantuojame už savo darbą. Esame apdrausti. ARVYDAS KIELA. Skambinti Tel. 434-9555 (PR)

A. A. MYK. SLEŽEVIČIUS

(Atkelta iš 5-to psl.)

gruodžio 17 d. Ir tą gėdos veiksmą įvykdė garbėtroškių sugilūta grupė karininkų. Tuomet apie 13 metų Lietuvą valdė "geriausieji iš geriausiųjų", kurie palikę tautą pavojuje vien išbėgiojo, o kiti sulindo į rusų štabus padėti likviduoti taip sunkiai M. Sleževičiaus atkurtą Lietuvos karinomenę. Dėl tų visų veiksmų negalima kaltinti visą Lietuvos kariuomenę. Kalta tik buvusių mūsų civilinė ir karinė vadovybė.

Dar kyla klausimas, kodėl M. Sleževičiaus vyriausybė nedavė vertino ruošiamą sąmokslą ir nepasipriešino? Tuo klausimu inž. A. Novickis savo paskaitoje pareiškė taip:

... Jei kuo kultas M. Sleževičius tai visu pirma tuo, kad jis buvo perdaug padorus, taurus žmogus. Pats būdamas atviras ir tiesus — jis nesuapratė klastos iš pasalų; būdamas garbės ir teisės vyras — jis nesuapratė intrigų ir priesaiklausių; būdamas didžiai jautrus kiekvienam pavojui Lietuvai — jis netikėjo, kad rimti valstybės vyrai dėsį ir konspiracinę avantiūrą, kuri juk taip greitai galėjo virsti broždišku vidaus karu ir tuo pat Lietuvos valstybės pražūtį. ("Naujienos", 1969 m. Nr. 274).

Atėjo nelaimingieji 1939 metai. Lietuvos žemę tremia raudonosios įgulos, o M. Sleževičius sunki liga paguldo į lovą. Sirgdamas labai silsiojosi, kad jau nebėra nepriklausomos Lietuvos, ir lapkričio 11 d. amžinai atsiskyrė iš gyvųjų tarpo. Mirties priežastis — sunki liga ir skaudūs pergyvenimai, matant žūstančią Lietuvą, kuriai galbūt jis buvo paskyręs visą savo gyvenimą. Visa tauta apgailestavo anksti mirusį laisvės kovų šauklį, kuris tuomet Lietuvai dar buvo labai reikalingas.

V. Vytenietis.

• Graikai savo alfabetą turėjo 8-ame amžiuje. Rašydavo ant suvyniojamo popieriaus apie 12 colių pločio ir ilgio, abiejuose galuose pritvirtinto prie lazdelių. Homero Iliada parašyta ant 24 suvyniojamų volelių. Romėnai taip pat rašydavo tokiu pat būdu knygas ar dokumentus. Egiptiečių knygos rašytos ant popiruso.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu Jums gali dau padėti teisininko Prano Šul paruošta, — teisėjo Alphons Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkomi formomis. Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00. Pašto išlaidoms pridėti 90c.



HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

HOUSEKEEPER

Wanted by Professional Couple. Mature woman, take care of one 2 year old girl and do light housekeeping. Live in - own room. Good salary. Winnetka area. Phone after 6 P. M. 441-7710

REAL ESTATE

Namai, Zemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS. DEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

8 KAMBARIŲ mūrinis bungalovas, įrengtas skėpas, 3 toaletai, didelis garažas, arti Marijos mokyklos ir Sv. Kryžiaus ligoninės. Tuoj galima užimti.

2 PO 4 MŪRINIS Brighton Parke. Palikimas. \$47,000.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878,

839-1784 arba 839-5568.

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Įvairi apdrauda — INSURANCE BUTŲ NUOMAVIMAS — parduoti nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago Tel. 767-0600.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN Nuosavybės — kitur

BEVERLY SHORES, INDIANA DUNES NATIONAL PARK

Leaseback for sale:

Live on beach 6 1/2 years 4 bedrooms, 4 baths, with fireplace \$30,000. Live in woods 18 1/2 years 4 bedrooms, 2 1/2 baths, fireplace, \$27,750.

DUNES REAL ESTATE

Call Pat 219/874-4068 or George 219/874-4036

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

DRAFTSMEN

With structural related experience to discuss jobs with customers on phone. Parking on premises, excellent benefits. Located near northwest in Chicago.

For appointment call

MR. BARON

440-3864

JANITOR

Logan Square apt. bldg. Must keep in good repair & operate boiler. Free Apartment. Call Mr. Paul 227-9568 after 5 P.M.

MECHANIC

MATURE MAN Experienced, w/own tools. Used and new cars. Overtime available. FRANK'S SHELL 63rd and Harlem Summit 458-1454

GENERAL MAINTENANCE MAN

Including welding, some machine shop work, electric...

DAYS

Apply in person:

Moser Box Partition Co.

1874 S. 54th Ave.

Cicero, Ill.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGA MOTERIS

Dirbti 5 dienas savaitėje virtuvėje, jei pageidauja, tai ir prie baro. Tuo atveju reikia mokėti angliskai. Uel valandų susitarsime. Teirautis nuo pirmadienio iki penktadienio 4-7 val. vak.

Tel. 944-9741

TWO BELLY DANCERS WANTED

On The Far North Side

NIGHT CLUB

Phone 465-8678

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose gteit, garantuoti ir sažini KLAUJIUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

DEMESIO 52-80 M. AMZIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai \$106 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

A. TVERAS Laikrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisyimas 2646 West 69th Street Tel. RRepublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDAS, 4059 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių išskvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY F. Zapolis, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Evergreen Park, Ill. 60442, - 424-8654 State Farm Fire and Casualty Company

NAMŲ REMONTAS Langai — Dury — Porčiai — Cemento laiptai — Saligatvės ir kita. Kalbame lietuviškai Tel. 476-5635

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Seštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

juozo šmotello ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengva skaityti ir domi 250 puslapių knygą su krauta autoriaus troboje. Čikagos ir apylinkės lietuviai, kirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Ktur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštą.

Knygos kaina — 5 doleriai. Autoriaus adresas: 7114 S. Campbell Ave., Chicago, IL. 60629.

